

**Ce să faci...
când ți-e
FRICA
SĂ TE BAGI ÎN PAT**

Ghid pentru
copiii care
adorm greu

de Dr. Dawn Huebner
Ilustrații de Bonnie Matthews
Traducere din engleză de Lavinia Braniște

CUPRINS

Cuvânt-înainte pentru părinti și educatori....pagina 4

CAPITOLUL UNU
Un pic de magie....pagina 6

CAPITOLUL DOI
Numere importante....pagina 14

CAPITOLUL TREI
Organizare....pagina 28

CAPITOLUL PATRU
Obicei....pagina 34

CAPITOLUL CINCI
Când frica te incomodează....pagina 42

CAPITOLUL ȘASE
Pe cont propriu....pagina 48

CAPITOLUL ȘAPTE
Monștri și răufăcători....pagina 60

CAPITOLUL OPT
Minti ocupate....pagina 70

CAPITOLUL NOUĂ
Cum să-ți relaxezi corpul....pagina 76

CAPITOLUL ZECE
Trezirile din timpul nopții....pagina 84

CAPITOLUL UNSPREZECE
Vise înfricoșătoare....pagina 86

CAPITOLUL DOISPREZECE
Somn ușor....pagina 90

Cuvânt-înainte pentru părinți și educatori

Noapte bună. Somn ușor. Te iubesc.^{*} Avem cu toții imaginea acesta: cum le săptăm copiilor noștri ultimele cuvinte drăgătoase și cum ieșim în vîrful picioarelor din cameră lor. Cum terminăm de spălat vasele sau dăm drumul la televizor și în sfârșit, în sfârșit, avem o clipă numai pentru noi în timp ce pe copii li se fără somnul.

Dar în multe familii nu se întâmplă deloc aşa. În schimb, ora de culcare devine ora de razboi. Ne certăm în legătură cu momentul. Ne certăm în legătură cu locul. Ne certăm în legătură cu cine o să-l culce și cu căte povestiri și dacă să mai permitem sau nu încă o îmbrățișare, numai una, te rog. Ne certăm până când ajungem să fim epuizați și suntem și ei epuizați, și n-a adormit nimenei. Să apoi noi cedăm. Să ne întindem în paturi care sunt prea înguste sau să lăcem pe ei în paturi care au fost ale noastre și noi adormim și la fel și ei. În cele din urmă. Dar nu aşa cum am fi vrut noi.

Unul din trei copii adoarme foarte greu, iar asta

influențează aproape toate celelalte aspecte ale vieții sale, de la dispoziția de a doua zi până la capacitatea sa de a se concentra la școală. Copiii care nu dorm suficient sunt mai vulnerabili față de o mulțime de probleme, de la anxietatea până la accesă de furie și afecțiuni fizice. Îar părinții care nu dorm suficient nu se descurcă nici ei prea bine.

Există mai multe motive pentru care copiii au problema în rîmpalul nopții și pentru care nu dorm suficient (și nici noi). În capul listei se află spaimele, urmărate de solicitările contradicitorii (teme, televizor, prea puțin timp la dispoziție cu familia) și incapacitatea de a se liniști când vine ora de culcare. Obiceiurile proaste se formează imediat, apoi acestea par imposibil de eliminat. Îar lipsa de somn duce la schimbările fiziologice din cauza cărora va fi și mai greu să adoarmă în noaptea următoare, astfel creându-se o spirala descendentă a problemelor din rîmpalul nopții.

Știi și voi toate asta. Și ați încercat, să căndinoială, tot ce v-a trecut prin minte pentru a vă face copilul să adoarmă într-un mod rezonabil și la o oră rezonabilă. Și după cum știți, nu există niciun patruț care să-l poată înțelege pe copilul vostru încăpătănat de 8 ani, nu există nicio logică pentru a-l iniția pe copilul vostru speriat de 11 ani, și niciun program care să-l linistească pe deplin pe copilul vostru energetic de 10 ani. Voi, ca părinți, jucăți un rol important în a-l ajuta pe copilul vostru să dezvolte bune obiceiuri privind somnul, dar când copilul a ajuns la vîrstă de 6, 9 sau 12 ani deja nu mai aveți abilitatea de a rezolva singuri problema. Aveți nevoie de ajutorul copilului vostru. Aici intră în scenă cartea aceasta. *Ce să facă când îl-e frică să te hagi în pat* le oferă copiilor mijloacele de care au nevoie pentru a

învinge problemele obișnuite ce survin la ora culcarii, de la spaime la mintii hiperactive și la corporii neliniștiți. Vă puteți ajuta cel mai bine copilul să dezvolte noi deprinderi privind sonoul dacă citiți mai întâi această carte singură. Apoi propuneți-vă să mențineți o oră de culcare constantă, chiar și în zilele de weekend. Pentru familiile foarte ocupate, aceasta poate fi o provocare serioasă. Dar a dormi suficient este esențial pentru a învăța să adormi și să rămăși treaz independent.

După ce ați parcurs-o singur, citiți cartea împreună cu copilul și ajutați-l să urmeze pagii întocmai. Există noi aptitudini de exercitat pentru copilul vostru și noi reguli de aplicat pentru voi. Unele dintre reguli ar putea cere modificări substantiale în programul familiei voastre (să închideți televizorul cu o oră înainte de ora culcarii – nasol). La altele dintre ele, copilul vostru poate opune rezistență. Dar rămâneți fermi pe poziții! Nu cedați. Nu vă ceretă seuze. Nu permiteți exceptii. Urmați toate recomandările până când copilul vostru adoarme și nu se trezește și astă se întâmplă la ora cuvenită. Odată ajunsă în punctul acesta, veți fi într-o poziție mai bună pentru a decide dacă să permiteți sau nu puțină libertate.

Emități tentația de a trece repede prin cartea aceasta. Lăsați pe doar unul sau două capituloare și dați. Dacă înțeleg și stăpânește fiecare pas așa cum este prezentat, copilul vor avea baza de care au nevoie pentru a înainta cu o șansă mai mare de reușită. Unii copii să-ar putea să vrea să citească înainte, mai ales dacă văd că fiecare capitol începe cu un truc magie. Nu-i lăsați! În schimb, folosiți-vă de dorința copilului vostru de a învăța următorul truc ca pe o motivare de a lucra mai departe. Atunci când copiii sunt stăpâni pe o eră, pot să treacă mai departe. Copiii care trăiește în vîrful unei carti sau care citesc prima din toate trucurile magice nu vor beneficia prea mult de pe urma programului. Dacă urmăriți pașii cu atenție, împreună cu

copilul vostru, iar copilului îi ia în continuare mai mult de o oră să adoarmă, dacă stă treaz perioade mai lungi în rîmpalul nopții sau doarme mai puțin de opt ore pe noapte, ar fi bine să discutați cu medicul copilului vostru sau să consultați un terapeut.

Ajutați-vă copilul să meargă mai departe, pas cu pas, arătându-vă încrezători în abilitatea sa de a reuși. Încurajați-l să exerceze iar și iar și, insistând pe pași dificili, până când acestia devin mai ușori. Apoi sărbători progresele și mențeți mai departe. Făți atenție să observați schimbările treptate: vă strigă de mai puține ori, adoarme mai repede, se întâmplă mai des să permită să nu puțină libertate. Toate acestea sunt semne că programul funcționează.

Și apoi va veni momentul când veți fi în stare să vă băgați copilul în pat, să-i săptămuți: „Te iubesc“ și să ieșiți în vîrful picioarelor. Făți și lui să-i fie teamă. Făți lacrimi și făți să vă chema înăpoli. Făți să se trezească în rîmpalul nopții și făți ca trupul său să se strecoare în pat îngăzuinat. Copilul vostru va învăța noi aptitudini care să-l fie de folos toată viață. Pentru că aici, cu adeverat, e vorba de mai mult decât de somn. Este vorba despre cum rezolvă corpul și linistește mintea. Despre cum relaxez corpul și linistești mintea. Despre cum îți stabilești niște obiective și le îndeplinești.

Tot timpul căștigării noaptea va fi un dar pentru voi. Bucurăți-vă de ell!

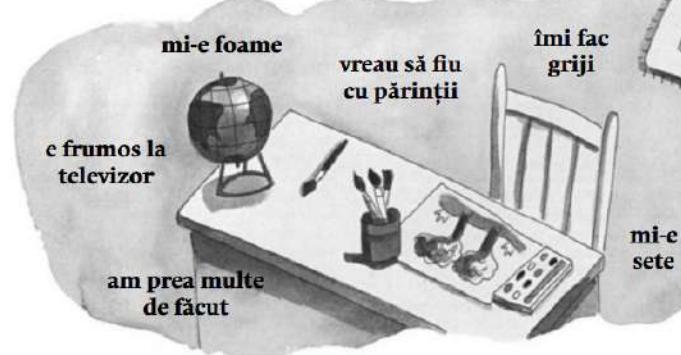
Un pic de magie

N-ar fi grozav dacă ai reuși să te cocoți în pat, să-ți faci culcuș sub plapumă, să-nchizi ochii și să adormi fără frământări și fără teamă?

Fără să fii atent la toate zgomotele și să te gândești la tâlhari?

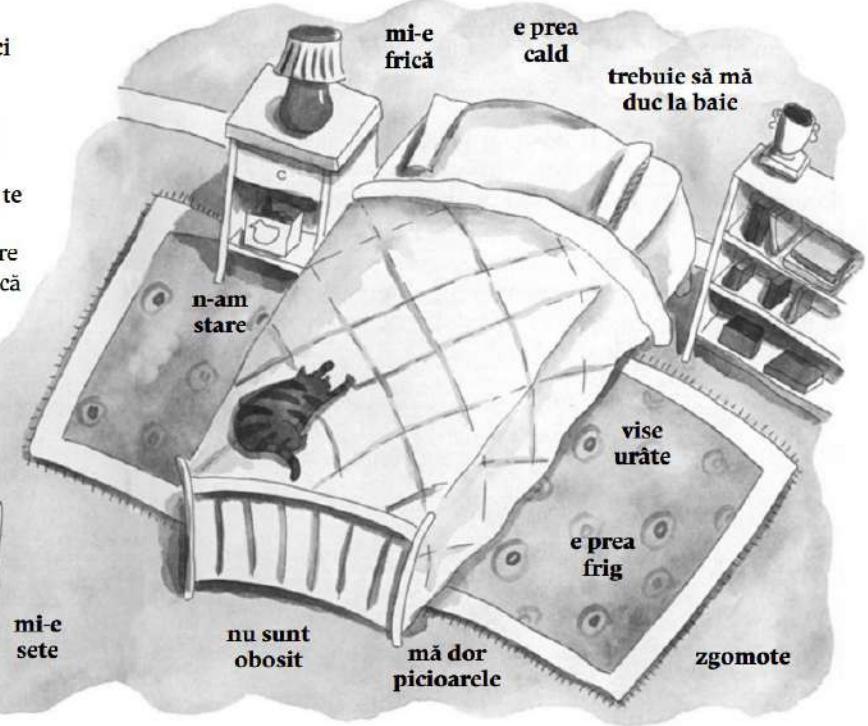
Fără să mai ceri să bei ceva sau încă un pupic sau să te mai duci o dată la baie?

Fără să-ți fie prea cald sau să ai furnicături în picioare sau să stai treaz ore în șir cu ochii larg deschiși, știind că n-o să adormi NICIODATĂ?

Desenează-te stând în pat.

Încercuiește lucrurile din cauza cărora îți-e greu să adormi.

Poate că ești un copil căruia i-a fost dintotdeauna greu să adoarmă. Sau poate că problemele tale legate de somn au apărut mai recent, dar nu e chip să scapi de ele.

Poate că ți-e frică atunci când te bagi în pat sau te trezești în toiul nopții și simți nevoia să fie cineva lângă tine, ca să poți adormi din nou.

Poate că nu reușești să te liniștești când se face ora de culcare deoarece corpul tău simte nevoia să se miște sau mintea ta e prea plină de gânduri. Poate nu te simți obosit sau ești obosit, dar pur și simplu nu poți să adormi.

Poate crezi că vei avea nevoie de o baghetă magică pentru a face această problemă să dispară. Și poate că ai dreptate. Așa că hai să creăm o baghetă magică.

Oricum, ce este o baghetă magică? E doar un fel de băt, nu? Poate fi o rămurică, un bețișor chinezesc, un creion, un pai pentru băut sau chiar propriul tău deget. Orice lucru lung și subțire poate fi o baghetă magică.

Și cum rămâne cu partea de magie? De fapt, oricine poate crea magie, pentru că magia este doar o serie de iluzii optice. E ceva ce-ți păcălește creierul să vadă ceva diferit de ceea ce este în realitate acolo.

Așa că du-te și căuta un obiect pe care-l poți folosi ca baghetă magică și ia-ți și o bandă elastică. Ești pe punctul de a face singur magie.

Elasticul săritor

- Ridică mâna dreaptă, cu palma spre față.
- Pune-ți o bandă elastică în jurul inelarului și degetului mic.
- Strâne-ți toate degetele (în afară de degetul mare) în palmă.
- Întinde elasticul pe vârful degetelor arătător, mijlociu, inelar și degetul mic. Acum elasticul o să stea strâns pe spatele degetelor inelar și mic.
- Tine degetele de la mâna dreaptă strânse spre interior, iar cu mâna stângă ia bagheta magică. Flutură bagheta peste mâna dreaptă și spune câteva cuvinte care să sună magic.
- Deschide brusc mâna dreaptă. Banda elastică o să sară de pe inelar și degetul mic, acolo unde ai pus-o la început, pe mijlociu și arătător. Magie!

Exersează de câteva ori până când reușești să bagi degetele repede în banda elastică și o poți face să „sară” de fiecare dată.

Deci, după cum vezi, magia înseamnă să înveți câțiva pași și apoi să-i repeti iar și iar până când îți ies toți pașii cu ușurință.

La fel e și când te duci la culcare și trebuie să adormi. Doar câțiva pași pe care-i faci intr-o anumită ordine și apoi – VOLÁ! – ai adormit. S-ar putea să te gândești: „Câțiva pași? Nu trebuie decât să închizi ochii!“ Dar, după cum știi, nu e întotdeauna aşa de ușor. De fapt, poate fi chiar greu.